

Lončarstvo

Lončarstvo sodi med najstarejše obrti. Razvijalo se je v lončarskih središčih, ki so povezana z nahajališči gline (Ljubno na Gorenjskem, Komenda, Ribniška dolina, Šentjernejsko polje, okolica Cerknice, Dravsko in Ptujsko polje, Prekmurje). Po drugi svetovni vojni se je število lončarjev občutno zmanjševalo, vendar je ta rokodelska dejavnost še vedno razvejana in razmeroma obsežna.

Značilno je oblikovanje sveže gline na lončarskem vretenu, narejeni izdelki se posušeni žgejo v pečeh. Lončarji so glino izkopavali iz bližnje okolice in si jo doma pripravili za uporabo na lončarskem vretenu. Po oblikovanju so izdelke previdno sušili, nakar je sledilo žganje v stari kopasti peči. Kurili so z lesom in po končanem žganju dobili lončevino. Izdelki so bili črne barve, saj so peč po kurjenju zaprli, da je v pači zmanjkalo kisika in je posoda posivela. Na tak način so imeli izdelki večjo vodotesnost in uporabno vrednost.

Žganje črne lončevine je bilo še posebej značilno za Filovce. Tam lončari že tretja generacija lončarjev, njihova dejavnost pa je prerasla v muzej na prostem. Začetki lončarske delavnice segajo v petdeseta leta minulega stoletja, ko je začel Alojz Bojnec st. s samostojno lončarsko delavnico. Izdelovala se je predvsem črna lončevina, žgana v starih kopastih pečeh. Ilovica se je izkopavala v bližnjih hribih in doma shranjevala v zemljenjaku.

Vsi najboljši nosilci te dejavnosti nadaljujejo družinsko tradicijo, po zaslugi raznih izobraževalnih tečajev pa rastejo tudi najrazličnejši »novi« lončarji, ki pa najpogosteje le ponavljajo izdelke svojih učiteljev. Med množico rokodelcev le izjemni posamezniki združujejo v sebi poleg rokodelske spretnosti tudi druge lastnosti, kot npr. kreativnost, občutek za estetiko itd. V zadnjih letih se z lončarstvom ukvarja tudi več mladih ljudi, ki poskušajo razvijati tudi sodobne oblike in tehnologije lončarstva in unikatne keramike.

